

Çaktiyaçâḥ.

Taraṅga 57.

Avāraṇīyaṃ ripubhir vāraṇīyaṃ karaṃ numah
Herambasya sasindūram asindūra-madya-chidam. 1
pâyād vah Pura-dâhâya Çambhoḥ samdadbataḥ çaram
samaṃ vyagreshu netreshu tṛtīyam adhikaṃ sphurat! 2
raktârūṇâ Nṛsiṃhasya kuṭilâ vidviṣo badhe
nakhaçreṇi ca drisṭiç ca nihantu duritâni vah! 3

Evam Vatseçvara-sutaḥ Kauçâmbyaṃ sacivaiḥ saha
Naravâhanadattaḥ sa tasthau bhâryâ-sakhaḥ sukhi. 4
ekadâ ca sthite tasminn, âsanasthasya tat-pituḥ
Vatseçvarasya vijñaptiyai tad-vâsi baṇig âyayau. 5
sa Ratnadatta-nâmâ tam pratihâra-niveditaḥ
praviçya natvâ râjânaṃ baṇig evam vyajijñapat: 6
«nâmnâ Vasumdharo, deva, daridro 'sti 'iha bhârikah;
«akasmâc ca dadat khâdan pibaṇç ca 'adya sa driçyate. 7
«kautukâc ca grihaṃ nîtvâ, yatheshṭaṃ pâna-bhojanam
«dattvâ, sa kshivatâṃ nîtvâ, mayâ priṣṭho 'bravid idam: 8
««labdham râjakula-dvârât sadratna-kaṭakam mayâ,
««utpâtya ratnam ekam ca tato vikritavân aham; 9
««tac ca dînâra-lakṣheṇa mûlyena baṇijo mayâ
««dattam Hiranyaguptasya: tena 'adya 'aham sukham sthitaḥ.» 10
«ity uktvâ darçitam tena deva-nâmâṅkitam mama
«kaṭakam yat, tato, deva, vijñapto 'dya mayâ prabhuḥ.» 11
etac çrutvâ sa Vatseças tatra 'ânâyayati smâ tau
bhârikam tam savinayaṃ sadratna-baṇijam ca tam. 12
«hanta smṛitam! prakoshthâd me bhrashṭam etat pura-bhrame;»
iti tat kaṭakam drisṭvâ sa râjâ 'abhidadhe svayam. 13